

*Naturalisatie van Buchwald, Wawrzynies
en 19 anderen*

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van Wawrzynies Buchwald en 19 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

In artikel 1, onder 1, wordt voorgedragen de Poolse verzoeker Wawrzynies Buchwald, die in 1936 te Hoensbroek werd geboren en sindsdien onafgebroken in Nederland woont. Adressant onderscheidt zich niet van een geboren Nederlander. Hij verdient zijn brood als mijnwerker.

De in artikel 1, onder 2 en 3 genoemde verzoekers, zijn oud-Nederlanders, die ingevolge het bepaalde bij artikel 7, onder 5e, van de wet op het Nederlanderschap en het ingezetenschap (*Stb.* 1892, 268), hun nationaliteit hebben verloren door tien achtereenvolgende jaren in het buitenland te wonen. Zij hadden door gebruik te maken van de daartoe bij genoemd artikel 7 aangewezen weg, verlies van het Nederlanderschap kunnen voorkomen. Ofschoon zij dit middel niet hebben aangewend, blijken zij op het bezit van de Nederlandse nationaliteit prijs te stellen. Op grond van de verkregen inlichtingen bestaat er voldoende aanleiding om de verzoekers in het Nederlanderschap te herstellen.

Louis Harry Go, de verzoeker genoemd in artikel 1, onder 4, is van Chinese herkomst. Hij werd in 1926 te Balikpapan geboren. Zijn vader werd in 1937 met Europeanen gelijkgesteld. Sedert 1948 is hij hier te lande woonachtig. Adressant studeerde aanvankelijk aan de Economische Hogeschool te Rotterdam, doch nadat hij het kandidaatsexamen met gunstig gevolg had afgelegd, aanvaardde hij een betrekking. Hij heeft als administrateur bij een kunststoffen fabriek voldoende inkomsten.

Nathan Gutwirth, genoemd in artikel 1, onder 5, werd in 1916 te Borgerhout in België geboren. Verzoeker verkreeg het Nederlanderschap ten gevolge van de naturalisatie van zijn vader in 1927. Hij heeft deze hoedanigheid verloren door naturalisatie in de Verenigde Staten van Amerika in 1952. Bij het uitbreken van de oorlog woonde adressant in Nederlandsch-Indië. Hij werd voor de militaire dienst opgeroepen en verbleef ruim drie jaren in Japanse krijgsgevangenschap. Verzoeker, die thans in België woonachtig is, stelt er prijs op de Nederlandse nationaliteit te herkrijgen. Als afgevaardigd beheerder bij een naamloze vennootschap kan hij op voldoende wijze in het onderhoud van zich en de zijnen voorzien.

De in artikel 1, onder 6, genoemde verzoeker van Chinese afkomst Eng Seng Lim, werd in 1913 te Djakarta geboren. Adressant kwam in 1953 herwaarts. Hij is gehuwd met een van geboorte Nederlandse vrouw en voorziet als kantoorbediende in het onderhoud van zich en zijn gezin.

Ook de in artikel 1, onder 7, genoemde verzoeker Djie Pik Njoo, is van Chinese origine. Hij werd in 1925 te Madioen geboren en is sedert 1947 in ons land woonachtig. Adressant slaagde voor het kandidaatsexamen economie, waarna hij zijn studie beëindigde. Als procuratiehouder voorziet hij in het onderhoud van zich en de zijnen.

¹⁾ De ingewonnen ambtsberichten zijn met de overige bij deze memorie van toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Rudolfs Ozolinyī, de verzoeker genoemd in artikel 1, onder 8, is van Letse herkomst. Adressant werd in 1912 te Wolost in Letland geboren. Sedert 1950 is hij in Nederland gevestigd. Als meubelmaker verdient hij zijn brood. Verzoekers in 1940 veranderde geslachtsnaam wordt gewijzigd in „Ozolins”, zoals deze oorspronkelijk ook luidde. Zijn echtgenote woont nog in Letland. Hij heeft er mede ingestemd dat het Nederlanderschap aan haar wordt onthouden. Deze onthouding wordt geregeld in artikel 3.

De Poolse verzoekster Yvonne Stachowski, genoemd in artikel 1, onder 9, werd in 1938 te Heerlen geboren. Zij heeft steeds in Nederland gewoond. Zij studeert aan het Conservatorium te Maastricht.

De Duitse verzoekster Christine Johanna Tenge, genoemd in artikel 1, onder 10, werd in 1901 te Bulmke, thans Gelsenkirchen, geboren. Met uitzondering van de periode 1915 tot 1916, woont zij reeds sedert 1910 in ons land. Als caféhoudster heeft zij ruime inkomsten. Op de gedragingen van verzoekster gedurende de oorlogsjaren zijn aanmerkingen te maken; de ondergetekende is echter van oordeel dat deze thans niet meer aan haar naturalisatie in de weg behoeven te staan.

De in artikel 2 voorgedragenen worden voor kosteloze naturalisatie in aanmerking gebracht; de verzoeker genoemd in artikel 2, onder 1, die als vluchteling wordt aangemerkt, op grond van de gedane toezegging (vgl. de Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal betreffende de Justitiebegroting voor 1962 Zitting 1961—1962—6500 — Stuk nr. 10, sub 113); de verzoekers genoemd in artikel 2, onder 2, 4, 8, 9 en 10, die uit Indonesië afkomstig zijn, omdat zij door de gewijzigde staatkundige verhoudingen in Indonesië de Nederlandse nationaliteit buiten hun wil hebben verloren; de verzoekers genoemd in artikel 2, onder 3, 5 en 6, op grond van de door hen aan de geallieerde oorlogvoering of aan den lande bewezen diensten; de verzoeker genoemd in artikel 2, onder 7, omdat hij tot voor kort door de administratie als Nederlander werd aangemerkt.

De Hongaarse verzoeker Ferenc Egyed, genoemd in artikel 2, onder 1, werd in 1924 te Lupeny in Hongarije, thans Roemenië, geboren. In 1956 kwam hij als politiek vluchteling herwaarts. Als chauffeur-monteur verdient hij het brood voor zich en zijn gezin. Een zoon uit verzoekers eerste huwelijk zou tijdens de Hongaarse opstand zijn omgekomen. Een officiële bevestiging daarvan is niet te verkrijgen. In verband daarmee wordt bedoeld kind in artikel 4, onder 1 zekerheids-halve van mede-naturalisatie uitgesloten.

In artikel 2, onder 2, wordt voorgedragen de persoon, bekend als Elisabet. Verzoekster werd in 1902 te Ambarawa in Indonesië geboren. In 1926 trad zij in het huwelijk met de K.N.I.L.-militair Jozef Boengamanoe. Haar echtgenoot overleed in 1952. In 1959 kwam adressante naar Nederland. Zij is opgenomen in het gezin van haar dochter, die met een Nederlander is getrouwd. In het onderhoud van adressante wordt voorzien. Na naturalisatie kan zij aanspraak maken op pensioen. Naar de mening van de ondergetekende zijn er termen aanwezig tot naturalisatie met afwijking van het wettelijk vereiste omtrent de verblijfstermijn. Van de gelegenheid wordt

gebruik gemaakt om adressante's positie op het stuk van namen te regelen.

Franciszek-Tadeusz Jurkiewicz, de verzoeker genoemd in artikel 2, onder 3, is van Poolse origine. Hij werd in 1921 te Rybno in Polen geboren. Tegen het einde van 1940 werd hij verplicht in Duitsland te gaan werken. Van 1941 tot 1943 verbleef hij in een Duitse gevangenis. Enkele maanden na zijn ontslag uit detentie werd hij voor de keus gesteld of dienst te nemen bij de Duitse weermacht of naar een concentratiekamp te worden gezonden. Adressant koos het eerste. Na zijn opleiding werd hij aanvankelijk in België en later in Frankrijk bij de kustbewaking geplaatst. In augustus 1944 deserterde hij en meldde zich bij de geallieerde troepen, waarna hij toetrad tot de Eerste Poolse Pantser Divisie. Met deze divisie nam hij deel aan de veldtocht door Frankrijk en België. Adressant behoorde tot de troepen die ons land hebben bevrijd. Na zijn demobilisatie vestigde hij zich in 1946 hier te lande. Mede door zijn huwelijk met een Nederlandse vrouw kan hij als ingeburgerd worden beschouwd. Als voorman-drukker verdient hij het brood voor zich en de zijnen. De ondergetekende is van oordeel dat op deze verzoeker van toepassing is het gestelde in de Nota naar aanleiding van het Verslag inzake het wetsontwerp tot naturalisatie van Braun, Franz Joseph Heinrich en 31 anderen (Zitting 1961—1962—6291).

De persoon, bekend als Soemyoto Kasanmoentalib, wordt genoemd in artikel 2, onder 4. Verzoeker werd in 1918 te Soerabaja geboren; hij woont sedert 1953 in Nederland. Daarvoor verbleef hij van 1938 tot 1946 hier te lande. Adressant studeerde aan de Landbouwhogeschool te Wageningen en behaalde in 1945 het ingenieursdiploma voor tropische landbouw. Hij is gehuwd met een van geboorte Nederlandse vrouw en is werkzaam als chemicus. Van de gelegenheid wordt gebruik gemaakt om verzoekers positie op het stuk van namen te regelen.

De Duitse verzoeker Horst Wilhelm Mank, genoemd in artikel 2, onder 5, werd in 1938 te Mainz in Duitsland geboren. In 1948 kwam hij met zijn moeder en zijn Nederlandse stiefvader naar Nederland. Adressant diende vrijwillig bij de Koninklijke Landmacht. Hij werkt als schilder.

De staatloze verzoeker Christoph Willem Priehn, genoemd in artikel 2, onder 6, werd in 1908 te Amsterdam geboren en woont sinds zijn geboorte in ons land. Gedurende de oorlog voer hij op Nederlandse schepen voor de geallieerden. Hij is gehuwd met een Nederlandse vrouw en voorziet als chef-kok in het gezinsonderhoud.

De Belgische verzoeker Florimond Saman, genoemd in artikel 2, onder 7, werd in 1908 te Koewacht in Zeeland geboren. Sindsdien woont hij in Nederland. Tot 1961 werd hij ten onrechte door de administratie als Nederlander aangemerkt. Adressant is gehuwd met een van oorsprong Nederlandse vrouw en is werkzaam als kleermaker.

Raden Mas Franciscus Xaverius Prahasto Soejadi, genoemd in artikel 2, onder 8, werd in 1922 te Soerabaja geboren. In 1948 kwam hij voor studietoelagen naar Nederland. Adressant studeerde aan de Technische Hogeschool te Delft en slaagde in 1960 voor het examen scheepsbouwkundig ingenieur. Als wetenschappelijk ambtenaar bij genoemde hogeschool heeft hij regelmatige inkomsten. Ook ten aanzien van deze verzoeker wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om de positie op het stuk van namen te regelen.

In artikel 2, onder 9, wordt voorgedragen de persoon, bekend als Soeratinah. Adressante werd in 1900 te Djokjakarta geboren en woont sedert 1959 in ons land. Haar vier kinderen bezitten, evenals haar twee hier te lande wonende zusters het Nederlanderschap. Naar de mening van de ondergetekende is het ook in dit geval verantwoord over te gaan tot naturalisatie met afwijking van de wettelijke verblijfstermijn. Ook aan deze verzoekster worden namen verleend.

Jusuf Johannes Tomasowa, de verzoeker genoemd in artikel 2, onder 10, is van Ambonese herkomst. Hij werd in 1903 te Itawaka geboren. In 1922 nam hij dienst bij de Koninklijke Marine. In 1955 werd hij, als korporaal-muzikant, gepensioneerd. Hij woont sedert 1951 hier te lande. Een minderjarig kind van adressant verblijft in Indonesië. Hij heeft er mede ingestemd dat het Nederlanderschap bij uitdrukkelijke wetsbepaling wordt onthouden aan deze dochter. Deze onthouding geschiedt in artikel 4, onder 2.

Met uitzondering van de Poolse verzoekers genoemd in artikel 1, onder 1 en 9, en de Hongaarse verzoeker genoemd in artikel 2, onder 1, geldt ten aanzien van alle voorgedragenen, dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit hebben hetzij omdat zij hun nationaliteit door de voorgestelde naturalisatie zullen verliezen, na naturalisatie geen dubbele nationaliteit zullen hebben.

De Minister van Justitie,

A. C. W. BEERMAN.